

سازمان آموزش فنی و حرفه ای کوثر

معاونت پژوهش، برنامه ریزی و سنجش مهارت

دفتر پژوهش، طرح و برنامه ریزی درسی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

استاندارد آموزش شایستگی

کاربرد کامپیوتدر خودرو

گروه شغلی

صنایع خودرو

کد ملی آموزش شایستگی

۷	۲	۳	۱	۲	۰	۰	۱	۰	۰	۳	۰	۲	۵	۱
ISCO-۰۸		سطح مهارت	شناسه گروه	شناسه شغل	شناسه	شناسه	نسخه							

۱۳۹۱/۱۰/۱
۱۳۹۱/۱۰/۱۰/۱۳۹۱

تاریخ تدوین استاندارد : ۱۳۹۱/۱۰/۱

تاریخ نظارت بر تدوین محتوا و تصویب :

کد استاندارد: ۷۲۳۱-۰۲۲/۹۱

اعضاه کمیسیون تخصصی :

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین برنامه آموزش :

فرآیند اصلاح و بازنگری :

تدوین کنندگان استاندارد آموزش

ردیف	نام و نام خانوادگی	مدرک و رشته تحصیلی	سمت	سابقه کار	پست الکترونیک
۱	محمد محمدی بوساری	کارشناس مکانیک خودرو	مدرس و مولف نمونه کشور	۴۰ سال	mmب_۱۰۵۱@yahoo.com
۲	رضا ورمذیار	کارشناس مکانیک خودرو	مسئول مرکز تخصصی خودرو دی	۲۰ سال	IRANVAREZA@YAHOO.COM
۳	شهرام امینیان	کارشناس مکانیک خودرو	مدرس و مولف کتب فنی	۳۵ سال	Aminian.sh۱۹۵۶@yahoo.com
۴	باقرنادری تبریزی	مربی تعمیربدنه خودرو	مربی مرکز تربیت مربی کرج	۲۰ سال	baghernaderi@gmail.com
۵	پرویز ایمانی	کارشناس مکانیک خودرو	مدیرکل دفتر پژوهش سازمان فنی و حرفه ای	۳۰ سال	-
۶	ابراهیم خلیل زاده ایرانی اقدم	کارشناس مکانیک خودرو و زبان انگلیسی	مسئول گروه برنامه ریزی درسی مکانیک خودرو سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور	۱۸ سال	khalilzadehe@yahoo.com

آدرس دفتر طرح و برنامه های درسی

تهران - خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالي ، نبش خیابان نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور ، پلاک ۲۵۹

تلفن : ۰۶۵۶۹۹۰۰ - ۹

دورنگار : ۶۶۹۴۴۱۱۷

پست الکترونیک: Barnamehdarci @ yahoo.com

مشخصات استاندارد آموزش شایستگی

عنوان:	کاربرد کامپیوتر در خودرو
شرح :	این شایستگی پوشش دهنده: عیب یابی و رفع عیب در سیستم های: موتور ، گیربکس، سیستم سوخت رسانی و سیستم جرقه زنی و کار با دستگاه های عیب یاب معمولی و الکترونیکی، عیب یابی خودرو و ارجاع به واحدهای تعمیرگاهی و رعایت اصول حفاظت و ایمنی کار و الزامات زیست محیطی است.
ویژگی های کارآموز ورودی :	
حداقل میزان تحصیلات : دیپلم حرفه ای تعمیر کار خودروهای سواری (شاخه کار دانش)، دیپلم ریاضی فیزیک و یا علوم تجربی با داشتن گواهینامه تعمیر کار اتومبیلهای سواری بنزینی درجه ۲	
حداقل توانایی جسمی و ذهنی : سلامت کامل جسمانی و روانی	
شایستگی پیش نیاز : ندارد	
طول دوره آموزش :	طول اسمی دوره آموزش ۳۰ ساعت
	- زمان آموزش نظری ۱۰ ساعت
	- زمان آموزش عملی ۲۰ ساعت
بودجه بندی ارزشیابی (به درصد)	
	- کتبی: % ۲۵
	- عملی: % ۶۵
	- اخلاق حرفه ای : % ۱۰
صلاحیت های حرفه ای مریبان :	
لیسانس مهندسی مکانیک خودرو با حداقل ۵ سال سابقه کار مرتبط با استفاده از کامپیوتر خودرو	

استاندارد آموزش
- برگه‌ی عناصر شایستگی و معیارهای عملکرد

معیار عملکرد	عنصر شایستگی
<p>۱-۱- عیب یابی در موتور و تشخیص عملکرد در رینگ های موتور و رفع عیب</p> <p>۱-۲- عیب یابی در موتور و تشخیص عملکرد در سوپایهای موتور و رفع عیب</p> <p>۱-۳- عیب یابی در موتور و تشخیص عملکرد در پیستون و سیلندر موتور و رفع عیب</p> <p>۱-۴- عیب یابی در موتور و تشخیص عملکرد در میل لنگ و یاتاقانهای موتور و رفع عیب</p> <p>۱-۵- عیب یابی در موتور و تشخیص عملکرد سیستم خنک کاری موتور و رفع عیب</p> <p>۱-۶- عیب یابی در موتور و تشخیص عملکرد سیستم روغنکاری و رفع عیب در آن</p> <p>۱-۷- عیب یابی در گیربکس معمولی و تشخیص عملکرد سیستم سنکرونیزه و رفع عیب در آن</p> <p>۱-۸- عیب یابی در گیربکس معمولی و تشخیص عملکرد سیستم ماهکها و میل ماهکها و رفع عیب در آن</p> <p>۱-۹- عیب یابی در گیربکس معمولی و تشخیص عملکرد سیستم دندانه ها و بلبرینگ ها و رفع عیب در آن</p> <p>۱-۱۰- عیب یابی در گیربکس اتوماتیک و خواندن پارامترهای مختلف گیربکس و تشخیص ایراد در مدار ، سنسورها و عملگرهای آن و رفع عیب در آنها</p>	۱- عیب یابی و رفع عیب در موتور و گیربکس
<p>۲-۱- عیب یابی و رفع عیب در سیستم سوخت رسانی و خواندن پارامترهای مربوط به سنسورها</p> <p>۲-۲- عیب یابی و رفع عیب در سیستم سوخت رسانی و خواندن پارامترهای مربوط به عملگرها</p> <p>۲-۳- عیب یابی و رفع عیب قطعات و اجزای سیستم سوخت رسانی الکترونیکی</p> <p>۲-۴- رفع عیب در مدار سوخت رسانی و پاک کردن حافظه عیب یاب</p> <p>۲-۵- عیب یابی در سیستم سوخت رسانی کاربراتوری و رفع ایراد در اجزای آن</p> <p>۲-۶- عیب یابی در سیستم سوخت رسانی گازی و رفع ایراد در اجزای آن</p>	۲- عیب یابی و رفع عیب در سیستم سوخت رسانی
<p>۳-۱- عیب یابی در سیستم جرقه زنی معمولی و رفع ایراد در این سیستم</p> <p>۳-۲- عیب یابی در سیستم جرقه زنی ترانزیستوری و رفع ایراد در این سیستم</p> <p>۳-۳- عیب یابی در سیستم جرقه زنی تخلیه خازنی و رفع ایراد در این سیستم</p> <p>۳-۴- بررسی سیکل احتراق موتور در روی مانیتور دستگاه عیب یاب</p>	۳- عیب یابی و رفع عیب در سیستم جرقه زنی

- برگه‌ی عناصر شایستگی و معیارهای عملکرد

عنصر شایستگی	معیار عملکرد
۴-۱- عیب یابی و رفع عیب در مدارات الکتریکی والکترونیکی سیستم سوخت رسانی با کنترل الکترونیکی ۴-۲- عیب یابی و رفع عیب در مدارات الکتریکی والکترونیکی سیستم جرقه زنی با کنترل الکترونیکی ۴-۳- عیب یابی و رفع عیب در مدارات الکتریکی والکترونیکی سیستم تهویه و تبرید خودرو ۴-۴- عیب یابی و رفع عیب در مدارات الکتریکی والکترونیکی سیستم ترمز ضد قفل ABS ۴-۵- عیب یابی و رفع عیب در مدارات الکتریکی والکترونیکی سیستم ضد سرقت ۴-۶- عیب یابی و رفع عیب در مدارات الکتریکی والکترونیکی سیستم کمربند ایمنی پیش کشندۀ ۴-۷- عیب یابی و رفع عیب در مدارات الکتریکی والکترونیکی سیستم گیربکس اتوماتیک ۴-۸- عیب یابی و رفع عیب در مدارات الکتریکی والکترونیکی سیستم کیسه ایمنی هوا ۴-۹- عیب یابی و رفع عیب در مدارات الکتریکی والکترونیکی سیستم قفل مرکزی و شبشه بالابر برقی ۴-۱۰- عیب یابی و رفع عیب در سیستم نشان دهنده ها ۴-۱۱- عیب یابی و رفع عیب در سیستم روشنایی ۴-۱۲- عیب یابی و رفع عیب در سیستم برف پاک کن ۴-۱۳- عیب یابی و رفع عیب در سیستم شارژ ۴-۱۴- عیب یابی و رفع عیب در سیستم هشدار دهنده	۴- عیب یابی و رفع عیب در سیستم الکتریکی و الکترونیکی
۵- کار با دستگاههای عیب یاب معمولی و الکترونیکی و نرم افزارهای مربوطه	۱- عیب یابی موتور با دستگاههای عیب یاب معمولی مانند داول سنج، دور سنج، آنالیز و دود موتور و رفع عیب ۲- عیب یابی موتور با دستگاههای عیب یاب الکترونیکی و خواندن پارامترهای مختلف موتور، گیربکس، کولر، سیستم ضد سرقت و سیستم گیربکس اتوماتیک ۳- استفاده از نرم افزارهای مختلف دستگاههای عیب یاب برای عیب یابی و رفع عیب در: موتور، گیربکس، کیسه ایمنی هوا، قفل مرکزی، سیستم تهویه مطبوع، سیستم ضد سرقت، سیستم سوخت رسانی موتور، سیستم جرقه زنی موتور، سیستم صوتی و ارتباطی و غیره

استاندارد آموزش

- برگه‌ی عناصر شایستگی و معیارهای عملکرد

عنصر شایستگی	معیار عملکرد
۶- عیب یابی خودرو و تشخیص عیب در موتور ۶- عیب یابی در خودرو و تشخیص عیب در سیستم سوخت رسانی موتور ۶- عیب یابی در خودرو و تشخیص عیب در سیستم جرقه زنی موتور ۶- عیب یابی در خودرو و تشخیص عیب در سیستم گیربکس موتور ۶- عیب یابی در خودرو و تشخیص عیب سیستم تهویه مطبوع ۶- عیب یابی در سیستم الکتریکی خودرو و تعیین ایراد در مدار ۶- عیب یابی در سیستم ضد سرقت و تعیین ایراد در مدار ۶- عیب یابی در سیستم تعليق خودرو و تعیین ایراد در مدار ۶- عیب یابی در سیستم فرمان و تعیین ایراد در مدار ۶- عیب یابی در سیستم انتقال قدرت و تعیین ایراد در مدار ۶- تهییه گزارش از موارد ایراد و ارجاع به واحدهای تعمیراتی مربوطه	۱- عیب یابی خودرو و تهییه گزارش از موارد معیوب و ارجاع به واحدهای تعمیراتی
۷- استفاده از تجهیزات و ابزارهای عیب یاب مخصوص به هر کار ۷- پاکیزه نگهداری محیط کار از روغن، گاز، دود، موائع دست و پاگیر ۷- چیدمان مرتب ابزار و تجهیزات در محیط کار و میز کار ۷- استفاده از تجهیزات ایمنی در هنگام کار ۷- روش حمل و نقل قطعات سنگین و دقیق در کارگاه ۷- رعایت نکات ایمنی ۷- ارتباط، سلامتی، خوش خلقی، کیفیت بالا، راندمان قابل قبول با رعایت نکات ایمنی و توصیه های حفاظتی ۷- آراسته سازی محیط کار و اجرای برنامه ۵S	۷- رعایت نکات حفاظتی و ایمنی کار و الزامات زیست محیطی

استاندارد آموزش
برگه تحلیل آموزش

دانش :	<p>زمان اسمی آموزش: ۱۰ ساعت</p> <ul style="list-style-type: none"> - معایب ایجاد شده در سیستم مولد قدرت و موتور و روش شناسایی و کشف ایرادها به صورت تجربی و با دستگاههای عیب یاب - روش تعیین ایراد در سیستم گیربکس معمولی و اتوماتیک - پارامترهای مربوط به ایراد در دستگاههای عیب یاب - روش پیداپیش ایراد در سیستم های سوخت رسانی معمولی و انژکتوری و طرز تعیین ایراد در سیستم های معمولی و الکترونیکی با استفاده از ابزارهای عیب یاب و دیاگ - نقش سیستم جرقه زنی در کیفیت احتراق، کاهش آلاینده ها و افزایش راندمان و کاهش مصرف سوخت در خودروها - عملکرد مدارات الکتریکی والکترونیکی سیستم های سوخت رسانی، جرقه زنی، تهویه و تبرید، ترمز ضد قفل، سیستم ضد سرقت کمربند ایمنی پیش کشته، گیربکس اتوماتیک، کیسه ایمنی هوا، قفل مرکزی و شیشه بالابر برقی - دستگاههای عیب یاب موتور، گیربکس، دستگاه تهویه مطبوع، سیستم ضد سرقت سیستم گیربکس اتوماتیک و نرم افزارهای مربوطه - اصول عیب یابی در خودرو و تهیه گزارش و جدول ایراد در قسمتهای مختلف آن و ارجاع به واحدهای مختلف تعمیرگاهی - اصول ایمنی و حفاظتی و زیست محیطی کارگاه
مهارت :	<p>زمان اسمی آموزش: ۲۰ ساعت</p> <ul style="list-style-type: none"> - استفاده از وسائل حفاظت و ایمنی فردی در هنگام کار - عیب یابی در موتور خودرو و تشخیص ایراد در قطعات ثابت و متحرک موتور، رفع ایراد در قسمت سرسیلندر، سوپاپها، پیستون و رینگها، میل لنگ و یاتاقانها، سیستم سوخت رسانی، خنک کاری، روغنکاری - عیب یابی در گیربکس معمولی و اتوماتیک به کمک دستگاه عیب یاب و خواندن پارامترهای مربوط به ایراد در سنسورها و عملگرهای موتور و گیربکس، کشف ایراد در سیستم سوخت رسانی و سنسورها و عملگرهای این سیستم و رفع ایراد در قسمت های معیوب - عیب یابی در سیستم جرقه زنی موتور و پیدا کردن ایراد در سنسورها، عملگرهای مدارات، شمعها، کوبل ها، فیوزها و ECU و بر طرف نمودن ایراد در قسمت های معیوب - تحلیل مدارات الکتریکی والکترونیکی و عیب یابی در مدارات با تشخیص خود و خواندن پارامترهای مدارات توسط دیاگ و دستگاههای عیب یاب - استفاده از دستگاههای عیب یاب در تشخیص ایراد در سیستم موتور، گیربکس، دستگاههای تهویه و تبرید، انتقال قدرت، دستگاههای ایمنی و حفاظتی مانند کیسه ایمنی هوا، ترمز ABS، سیستم ضد سرقت و غیره - بازدید و بررسی خودروی ورودی به تعمیرگاه و کشف ایراد در قسمتهای خودرو با توجه به اظهارات مشتری و تهیه گزارش از ایرادات خودرو و ارجاع خودرو به قسمتهای مختلف تعمیرگاهی، راهنمای مشتری به قسمت پذیرش و اعلام برطرف شدن ایراد ها در تاریخ مقرر به قسمت پذیرش و مشتری - استفاده از دستورالعملهای تعمیراتی و توصیه های فنی، سعی در پاکیزه نگهداشتن محیط کار و مرتب نگهداشتن کارگاه و چیدمان ابزارهای عمومی و تخصصی میزکار و جعبه ابزار، تلاش برای ارتقای کیفیت عملکردی
نگرش:	<ul style="list-style-type: none"> - رعایت اخلاق حرفه ای و مسئولیت پذیری در اجرای صحیح کار - توجه به توصیه های فنی در فرآیند کار - نظارت بر عملکرد کیفی و مطمئن در مراحل اجرای کار

- برگه استاندارد تجهیزات -

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	خودروی سواری	دارای تجهیزات الکترونیکی	۱ دستگاه	
۲	دیاگ Diag متحرک	دارای نرم افزارهای مختلف موتور، گیربکس ، تهویه مطبوع، سیستم ضد سرقت و غیره	۱ دستگاه	
۳	دیاگ ثابت مجهز به سیستم آنالیزور دود، بالانس قدرت، سیکل احتراق و غیره	دستگاه موتور اسکوب کامل برای تشخیص فرآیند احتراق و گرفتن پرینت و گزارش کار	۱ دستگاه	
۴	مولتی متر	دیجیتالی	۱ دستگاه	

: توجه

- تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود .

- برگه استاندارد مواد -

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	شمع موتور	متناوب با نوع موتور کارگاه	۲ دست	
۲	سنسور آب	متناوب با نوع موتور کارگاه	۱ عدد	
۳	سنسور هوا	متناوب با نوع موتور کارگاه	۱ عدد	
۴	سنسور map	متناوب با نوع موتور کارگاه	۱ عدد	
۵	فیوز	متناوب با نوع موتور کارگاه	۱ دست	
۶	سنسور دور موتور	متناوب با نوع موتور کارگاه	۱ عدد	
۷	سنسور سرعت خودرو	متناوب با نوع موتور کارگاه	۱ عدد	
۸	سنسور فشار روغن موتور	متناوب با نوع موتور کارگاه	۱ عدد	
۹	واحد کنترل قفل مرکزی	متناوب با نوع موتور کارگاه	۱ عدد	
۱۰	موتورهای درب بازکن	متناوب با نوع موتور کارگاه	۱ دست	

: توجه

- مواد به ازاء یک نفر و یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر محاسبه شود .

- برگه استاندارد ابزار

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	آچار تخت	میلی متری	یک دست	
۲	آچار رینگی	میلی متری	یک دست	
۳	آچار بوکس	میلی متری	یک دست	
۴	انبردست	متوسط	۱ عدد	
۵	ابزار مخصوص باز و بست شمع و سنسورها	متناسب با نوع موتور	۱ دست	
۶	آچار پیچ گوشتی تخت		۱ دست	
۷	آچار پیچ گوشتی چهارسو		۱ دست	

توجه :

- ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود .